

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 461. Tacita hypotheca an & qualiter concessa pupillis & minoribus
in tutorum & curatorum suorum bonis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

munem esse sententiam, astruunt Merlin. loc. cit. quæst. 56. Ut hypotheca hac privilegiata potest, non tantum in ipsa dote, sed etiam in ejusdem augmento; cum accessorium dotis sit ejusdem cum ea naturæ. Novell. 97. c. 2. Merlin. loc. cit. quæst. 50. à num. 1. Lauterb. §. 30. ex tempore tamen accedens augmenti, & non dotis primi tuis constituta, Merlin. loc. cit. n. 15. Lauterb. l. c. modò tamen nihil factum in fraudem vel præjudicium creditorum. Idem de usuris ex dote debitibus dicendum. Lauterb. §. 31. nam etiam, ut idem ad tit. de pignor. §. 59. pro his constituti potest hypotheca; cum, si simpliciter pro debito constituta est hypotheca, etiam pro usuris & impensis constituta censetur. l. 8. §. fin. ff. de pign. 2. Ut autem uxor ejusque liberi dicto prælationis iure efficaciter uti possint, dotis dationem seu numerationem probare debent legitimè; V. g. per instrumenta vel testes. Masc. de prob. vol. 2. concl. 115. Brunem. ad l. 12. §. 1. C. qui pot. in pign. Lauterb. in ff. in quib. caus. pign. §. 27. Non sufficiente sola confessione mariti magno ære alieno jam gravati, vel facultatibus lapsi ad dotis numerationem probandam in præjudicium creditorum; cum non tam sit confessio testimonium in sui ipsius favorem & creditorum præjudicium. Lauterb. loc. cit. §. 28. fecus esse dicens, si maritus facultatibus nondum lapsus, nec alia ratione fraudis suspectus, data apocœa, se hanc vel illam summam dotis nomine accepisse post confessum instrumentum dotale ex intervallo temporis confessus fuerit; cum hoc ipso probetur illatio dotis, non solum in præjudicium mariti ejusque hæredum, sed etiam creditorum. Idque etiam, ut Lauterb. §. 29. si tempora exceptioni non numeratae dotis præfinita sint elapsa, ita ut post illa elapsa nec creditores mariti contra illius confessionem illam opponere possint ad eum effectum, ut mulier numerationem dotis alter probare cogatur.

2. Habent insuper uxores hypothecam tacitam in omnibus mariti bonis ratione bonorum aliorum præter dotalium. Ac primo quidem ratione paraphernalium, quæ præter dotalia marito intulerunt, eique administranda commiserunt, quam eis Justin. Imperat. in subsidium, si expressa ab iis desuper hypotheca constituta non fuit, concessit. l. ubi adhuc. C. de juri. dor. l. fin. C. de patr. conv. Azor. p. 3. l. 7. tr. de pign. c. 13. §. sed nunguid. Merlin. l. 3. quæst. 14. num. 1. Bachov. de pign. l. 1. c. 9. num. 13. Pirk. b. t. num. 8. Lauterb. §. 33. competit illa iis ex tempore illationis dictorum bonorum. cit. l. fin. & ibi Brunem., & etiam mariti sint minores ætate. Bachov. Lauterb. LL. cit. Est hæc hypotheca simplex, seu non privilegiata, per quod differt ab ea, quam habent ratione dotis. Merlin. de pign. l. 3. quæst. 54. num. 6. Carpz. p. 2. c. 24. def. 3. num. 2. Myns. cent. 5. obs. 4. Barbos. ad cit. l. fin. num. 8. Lauterb. §. 34. fecus tamen est, siue ne quidem tacitam hypothecam simplicem ratione paraphernalium habent, si ea penes se retineant, ita ut maritus eorum administrationem non habeat. Abb. in c. 5. b. t. num. 10. sic explicans Gloss. in c. ex literis. v. obligata. dum negat uxorem habere hypothecam tacitam ratione paraphernalium, nimurum non commissorum administrationi mariti. Covar. l. 1. var. c. 7. num. 1. Azor. loc. cit. quos citat & sequitur Pirk. b. t. num. 8. Sed neque pro cæteris bonis, quæ alijs receptitia dicuntur, quorum administrationem marito non concessit uxor, sed sibi reservavit, ullam hy-

pothecam tacitam habet; quia quò ad illa deficit legis dispositio. Merlin. loc. cit. num. 5. Lauterb. §. 35. unde etiam ex his pecuniam mutuam dedit marito, inter simplices creditores in concursu creditorum numeratur. Carpz. p. 1. c. 28. def. 90. Lauterb. loc. cit. Secundo pro donatione proper nuptias tacitam hypothecam habet uxor. Novell. 109. c. 1. Negus. de pign. p. 2. m. 4. num. 64. Carpz. loc. cit. num. 91. Merlin. loc. cit. quæst. 55. num. 1. per l. 29. C. de juri. dot. Lauterb. §. 37. non est tamen privilegiata, si agat ad donationem illam sibi consequendam, secus, si illam petat tanquam rem pro dote sibi specialiter obligatam; tunc enim hypotheca illa privilegium dotis habet, & per consequens etiam prælationis; cum tunc pro dote potius, quām pro donatione proper nuptias agat. Et ita sub hac distinctione tenent. Abb. loc. cit. num. 9. Covar. Pirk. Lauterb. LL. cit. Merlin. loc. cit. num. 3. Negus. loc. cit. à num. 65. Denique pro alimentis consequendis tacitam in mariti bonis uxori concedi hypothecam tenent Negus. loc. cit. à num. 4. & tanquam communem usq[ue] receptam defendit Merlin. loc. cit. quæst. 51. à num. 1. De communi etiam testatur Surd. de alim. tit. 8. præv. 49. à num. 1. eam tanquam æquiorem & saniorem amplexam esse Cameram Imperialem, ait Myns. l. 1. obs. 64. num. 5. cum tamen nihil cautum quò ad hoc, & sine lege tacitas hypothecas fingere non licet, de Jure civilis eam hypothecam non agnoscent. Gratian. decis. 129. num. 15. Perez. in Cod. iu. de R. V. act. num. 11. Fachin. l. 12. contrav. c. 33. & apud Lauterb. §. 39.

Quæst. 461. Tacita hypotheca an & qualiter concessa pupillis & minoribus in tutorum & curatorum suorum bonis?

R Esp. Etsi primitus jure veteri pupilli & minores non haberent nisi privilegium personale exigendi. l. 49. §. 1. ff. de administ. tutor. l. 23. ff. de reb. Autb. Jud. poss. postmodum tamen iisdem quoque concessa hypotheca tacita in cunctis bonis tutorum & curatorum suorum contra malè gestam administrationem tutelæ & curæ. l. 20. C. de administ. tut. l. unic. §. 1. C. de rei uxor. act. Novell. 118. cap. 5. in fin. non tamen eam jam quæsitam minoribus transiread eorum hæredes, ita ut hi bona tutorum & curatorum ob malam administrationem tutelæ & curæ hypothecaria actione prosequi possint, affirmant variis adductis juris textibus apud Lauterb. in ff. in quib. caus. pign. taciti contrah. §. 41. Berlich. p. 1. concl. 67. à num. 32. Coler. p. 2. decis. 274. Franzk. inff. de pign. num. 34. Carpz. p. 2. c. 24. def. dicens jus illud hypothecæ competens pupillis esse personalissimum. Item Muller. ad Struv. in ff. in quib. caus. th. 15. Lit. ζ. Verùm eis ipsum privilegium, vicijus minoribus 25. annis hæc tacita hypothecæ acquiritur, in illorum hæredes non transmittatur; jus tamen in re vi hujus privilegii jam quæsumum minoribus & actionem hypothecariam inde natam in eorum hæredes transire tenent Brunem. ad cit. l. 20. C. de administ. tutor. Negus. de pign. p. 2. m. 4. num. 30. Mevius. p. 3. decis. 303. & alii apud Lauterb. loc. cit. ubi etiam contra quod obmovet Richter. Deficere hic legis dispositionem, ait, hanc necessariam esse ad inducendam, non verò ad transmittendam hypothecam tacitam exemplo hypothecæ pro dote, hanc hypothecam quoque

quoque à minoribus cedi posse alii, apud Lauterb. tradit Carpz. Extenditur hæc hypotheca minorum ad bona matris & avia, qua tutelam liberiorum suscepunt; quia nullibi excipiuntur. Lauterbach. §. 42. eitatis Merlin. *de pign. l. 3. quest. 2. num. 2.* Montan. *de jure tutor. c. 31. effect. 2. num. 6.* &c. ita ut etiam si mater vel avia rationibus needum redditis & reliquis non solitus aliquo tutore non petito, transiret ad secunda vota, majoritorum seu vitricorum quoque fierent minoribus obnoxia. I. 6. & 2. C. *quand. mulier. tut. off. fungi pot. & ibi Brunem.* Berlich. p. 1. *concl. 67. num. 82.* Gail. I. 2. *obs. 90. n. 2.* quos citat & sequitur Lauterb. *cit. §. 42.* item Müller. *ad Struv. ff. in quib. caus. pign. th. 15.* Lit. μ. citatis alius item extenditur ad tutores, five sint dativi, five legitimi seu testamentarii; five ipsi administrant, five aliis administrationem commiserunt. *Novell. 118. c. 5. in fin.* Lauterb. *loc. cit.* ita tamen, ut horum tutorum hæredum bona propria huic hypotheca non subjiciantur, sed bona defuncti maneant obligata Arg. 29. *ff. de pign.* Merlin. *loc. cit. num. 54.* Bachov. *de pign. l. 1. c. 9. num. 4.* Lauterb. *loc. cit.* Muller. *loc. cit.* Lit. n. Item ad bona prototutorum & pro curatorum. I. *fin. ff. de tut. & ration. dist.* Montan. *loc. cit. à num. 12.* Besold. *cons. 191. num. 20.* Lauterb. §. 47. Item ad bona curatorum ad item extendunt hanc hypothecam per l. 13. §. *fin. C. de Jud.* Montan. Berlich. Merlin. apud Lauterbach. §. 48. qui tamen ait, nihil esse, quod cogat in *cit.* L. per curatorem intelligi curatorem ad item, maximè, cum in dicta L. per curatorem intelligatur curator omnium bonorum. Item ad bona actorum à tutoribus & curatoribus constitutorum extendunt illam Negusant. p. 2. m. 4. *num. 9.* Berlich. p. 1. *concl. 67.* negat hoc ipsum Lauterb. §. 49. cum Bachov. I. 1. c. 9. *num. 4.* & Merlin. *cit. q. 2. num. 48.* ubi is, quod bona tutorum minoribus obligata sint pro gestis ab ipsis actoribus, ex ea ratione, quod in his actoribus deficiat specialis legis dispositio, sine qua hæc merè legalis hypotheca non est statuenda. Uti etiam competere pupillis & minoribus hanc hypothecam in bonis fidejussionum tutorum, negat cum eodem Bachov. *loc. cit.* Lauterb. §. 50. Idemque cum Merlin. *loc. cit. num. 60.* Barbos. *ad. 20. C. de administ. tut.* esse dicit de iis, qui ex singulari affectione & amicitia negotium minoris gesserunt. Afficit verò hæc hypotheca omnia tutorum bona, tam mobilia quam immobilia, praesentia & futura Arg. *cit. c. 20.* & *novell. 118. c. 5.* Lauterb. §. 43. quin & ad acquista post administrationem, ut idem cum Rodriq. *de concurs. creditor. p. 1. a. 4. num. 18.* Barbos. *ad. cu. l. 20. num. 19.* Non tamen competit minoribus in bonis tutorum & curatorum pro omnibus debitis, sed tantum pro illis, quæ ex mala illorum administratione veniunt. *cit. l. 20.* & *Novell. 118. c. 5.* Carpz. p. 2. c. 24. *def. 12.* Lauterb. §. 44. Incipit statim ex tempore, quod tutores & curatores esse cuperunt, seu suscepti officii, vel confirmata tutela. Muller. *ad ff. in quib. caus. pig. th. 15.* Lit. n. Bachov. *loc. cit. num. 5.* Negusant. *loc. cit. num. 12.* Surd. *de alim. tit. 8. privileg. 49. num. 18.* Lauterb. §. 46. pignus siquidem additum contrahui exinde statim vires exerit, non verò ex quo malum quid gestum fuit, aut à die reddituarum rationum, aut cæptæ administrationis Muller. *loc. cit.* sic incipit etiam à die, quo quis se falso tutorem gessit. Muller. ibidem. Et hæc hypotheca

R.P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

Q. 2

tradunt

tradunt Gloss. in c. ex literis. v. obligata. b. t. Abb. ibid. num. 11. Host. in sum. b. t. num. 3. Laym. l. 3. tract. 4. c. 30. num. 3. Pirk. b. t. num. 40. Rodriguez. de concurs. creditor. p. 1. a. 5. num. 11. Negus. cit. m. 4. num. 120. Merlin. loc. cit. l. 3. quæst. 33. Berlich. cit. concl. 67. num. 47. Lauterbach. §. 89. De hospitalibus aliusque suis locis. Gloss. cit. Abb. Laym. Lauterbach. LL. cit. Merlin. loc. cit. quæst. 12. Berlich. loc. cit. num. 55. De civitatibus Molin. loc. cit. d. 536. num. 7. Berlich. num. 41. Merlin. l. 3. quæst. 2. Richter. de jur. & privil. creditorum. c. 4. s. 1. num. 99. Lauterbach. §. 87. Non tamen Ecclesia, hospitali, civitati conceditur hypotheca in aliorum suorum creditorum bonis, sicut dictum est de minoribus. Lauterbach. §. 89. Sed neque bona negotiorum gestoris ratione gestionis reperiri tacite hypothecata, inquit Muller. ad ff. in quib. caus. th. 15. lit. n. citans pro hoc Carpzov. p. 2. c. 24. def. 17. & Harprecht. ad Inst. tit. quibus mod. re contrah. oblig. §. 4. num. 59. Est autem haec hypotheca non secus, ac illa minorum, simplex; & incipit a tempore suscepti ab his administratoribus officii, non vero a tempore malae administrationis. Lauterbach. §. 88. Merlin. l. c. quæst. 4.

Quæst. 462. Pro quibus rebus hypothecata sit concessa liberis in bonis parentum?

REsp. Est ea illis concessa in bonis parentum pro rebus adventitiis maternis & materni generis, quorum proprietas spectat ad liberos, & administratio ad patrem, ac proinde iis servanda sunt. l. 8. §. 4. C. defecund. nupt. l. 6. §. fin. C. de bon. qua liberis. Bachov. de pign. l. 1. c. 9. a. num. 8. Carpzov. p. 1. c. 28. def. 113. Lauterbach. in ff. in quib. caus. pign. §. 56. Ita in ex tempore cæpta administrationis. cit. l. 6. Lauterbach. loc. cit. remittens ad Merlin. cit. l. 3. quæst. 4. & Berlich. cit. concl. 67. num. 18. & five dolo, five aliâ culpa parentes res illas male administrarent. Bachov. cit. c. 9. num. 8. Lauterbach. loc. cit. Idque, five ad secunda vota seat pater, five simpliciter apud se habeat res istiusmodi. Muller. ad ff. in quib. caus. pign. th. 15. lit. A. cum Bachov. loc. cit. n. 4. Pro aliis vero rebus adventitiis, et si earum quoque usumfructum & administrationem habeat, nulla tamen liberis competit hypotheca. l. 6. §. 2. C. de bonis qua liber, ubi etiam Imperator patres omni necessitate reddendarum rationum ratione horum bonorum liberat. Muller. loc. cit. Carpzov. p. 2. c. 24. def. 17. Bachov. loc. cit. num. 8. Lauterbach. §. 47. ubi etiam in specie dicit de rebus liberis in testimonium Baptismi a susceptoribus donatis. Sic etiam, dum pater administrat filiorum res castrænes & quasi castrænes, vel adventitiæ irregulares, aut bona filii emancipati, filius ratione hujus administrationis non habet hypothecam in bonis paternis; deficit enim quod ad hoc dispositione legis, sine qua, ut dictum aliquoties, nulla admittenda vel extendenda hypotheca. Carpzov. loc. cit. Bachov. loc. cit. n. ult. Lauterbach. §. 58. Ceterum, ubi pater liberorum tutelam vel curam habet, ratione etiam horum bonorum competit liberis hypotheca in bonis patris per. l. 20. C. de administr. tutor. Lauterbach. loc. cit. Denique pro legitima liberi nullam habent hypothecam; cum nullibi in jure id reperiatur cætum. Merlin. de

pign. l. 3. quæst. 7. num. 7. dicens esse receptissimam; Carpzov. l. 3. decis. 282. Negus. cit. m. 4. n. 164. Berlich. p. 1. concl. 67. num. 67. Mantic. de tacit. & ambig. convent. l. 11. tit. 13. Lauterbach. loc. cit. §. 6. Muller. loc. cit. contra Bald. conf. 171. Fulgos. conf. 84. Aretin. conf. 156. apud Muller. Nam imprimis eam non habent pater vivo; cum tunc eis non debebarit legitima; neque eo mortuo. Vel enim legitima est reliqua, vel non est reliqua, & si hoc factum sine justa causa, competit querela, non hypotheca. Si est reliqua, vel competit independenter à voluntate patris testatoris tanquam debita ex dispositione legis, & pro ea quâ tali nullam lex hypothecam statuit. Vel est reliqua titulo hæredis; & tunc ratione illius hypotheca constitui nequit, utpote cuius filius tunc est dominus; rei autem nostra pignus constitui nequit. Vel titulo singulari tanquam legatum: & in hoc postremo casu ex testamento assignata in certa re vel summa simpliciter filio tanquam legatario pro ea aut supplemento illius conceditur hypotheca, in aliis minirum bonis ad funeris & reliquias, ut Berlich. cit. concl. 67. num. 99. Decius. conf. 235. Carpzov. l. 6. respons. 46. n. 14. Lauterbach. Muller. LL. cit. Qualiter vero filiabus pro educatione & elocatione earundem etiam feuda paterna sint tacite oppignerata, vide apud Muller. cit. th. 15. lit. C. ubi pro affirmativa citat præter alios Schrader. de fendif. p. 8. c. 1. num. 38. Vultej. rr. cod. l. 5. c. 9. num. 57.

Quæst. 463. Qualiter igitur legatarii & fideicommissarii hypothecam habeant in bonis attestatore reliquis?

REsp. Hypotheca tacita pro legatis & fideicommissariis consequendis legatariis & fideicommissariis statuta est. Molin. l. c. d. 536. n. 7. cum communis juxta clarum textum l. 1. C. communitia. de legat. §. 2. Inst. de legat. non tamen in rebus propriis hæredum aut personarum oneratarum. Lauterbach. l. c. §. 65. Berlich. p. 3. concl. 67. n. 69. Mantic. l. c. tit. 17. n. 8. Merlin. l. 3. q. 14. n. 113. Muller. l. c. th. 16. lit. a. Nisi forte hæres bona testatoris consumptæ vel dolo desierit possidere; pro ut in hoc casu bona hæredis in locum rerum hæreditiarum substitui & hypothecæ subjici, assentit Donell. ad cit. l. 1. quod tamen negat Lauterbach. cit. §. 65. infine. cum leges pro hoc citari solitæ id minimè evincant. Quamvis addat, quod hoc in casu hæres, tanquam fictus possessor illarum rerum hypothecaria actione conveniri possit. Neque in ipsa re in specie legata. Lauterbach. l. c. utpote cuius dominium mox recta & ipso jure à morte testatoris transit in legatarium juxta l. 64. ff. de furt. & l. 80. de legat. modo res purè legata, & legatarius eam non repudiavit; res autem nostra nobis in pignus constitui nequit. l. 45. de R. f. Neque in bonis alteri personæ legatis. L. fideicommissorum. ff. ut in posse legat. Muller. l. c. sed tantum in ceteris bonis hæreditariis. Extenditur haec hypotheca ad illos, quibus aliquid à legatariis vel fideicommissariis est reliquum. cit. l. 1. Merlin. cit. q. 14. n. 21. & 27. Lauterbach. §. 61. Item ad eos, quibus ex donatione causâ mortis facta aliquid debetur, etiæ hanc donationem non comprehendant verba cit. l. 1. hanc tamen esse ejus mentem & sententiam, censent Bachov. de pignor. l. 1. c. 10. n. 6. Mantic. l. c. tit. 12. num. 16. Merlin. cit. q. 14. n. 127. apud Lauterbach. §. 62. iis consentientem contra

Brun-